

EERLIJKE KLEDING

Spreekbeurt & Werkstuk

Voor leerlingen in het basisonderwijs (bovenbouw)

Internationaal

HALLO!

Ga je een spreekbeurt houden over eerlijke kleding? Of een werkstuk maken? Wat leuk! CNV Internationaal helpt je graag op weg met allemaal informatie.

TIP

NEEM OOK EENS EEN KIJKJE IN ONZE BEELDBANK VOOR MOOIE POSTERS EN NOG MEER FOTO'S EN PLAATJES! OP ONS VIDEOKANAAL VIND JE OOK NOG EEN AANTAL FILMPJES.

WAAROM IS NIET ALLE KLEDING EERLIJK?

We vinden het allemaal leuk om in vrolijke kleren te lopen. Of op stoere gympen. Elk seizoen liggen er weer heel veel nieuwe kledingstukken in de winkels.

Maar al die spijkerbroeken, gympen en bikini's die in de Nederlandse winkels liggen worden gemaakt in lagelonenlanden, vaak door jongens en meisjes die nog op de middelbare school zitten. Deze werknemers krijgen vaak weinig betaald en moeten werken in een onveilige omgeving. Dat vinden wij niet eerlijk!

WAT DOET CNV INTERNATIONAAL?

In ons land is het vanzelfsprekend dat je genoeg betaald krijgt, dat je ook eens op vakantie kunt en dat je geen gevaar loopt op je werk. Maar: nog niet eens zo heel lang geleden was dat in Nederland ook niet het geval! Dankzij de vakbonden zijn er goede afspraken gemaakt over werk, is er geen kinderarbeid meer, is er een 8 urige werkdag en zijn we in het weekend vrij. Maar dat is niet overal ter wereld zo. Daarom helpt CNV Internationaal vakbonden en werknemers over de hele wereld. Zodat zij hun werk kunnen doen op een goede en veilige manier en genoeg verdienen om van te leven.

HEB JE NOG VRAGEN?

Kijk dan op onze website www.cnvinternationaal.nl of stuur een mailtje naar internationaal@cnv.nl.
Is je spreekbeurt af? Deel 'm dan met ons!
Dat vinden we superleuk.

STEL DEZE VRAAG EENS AAN JE KLAS

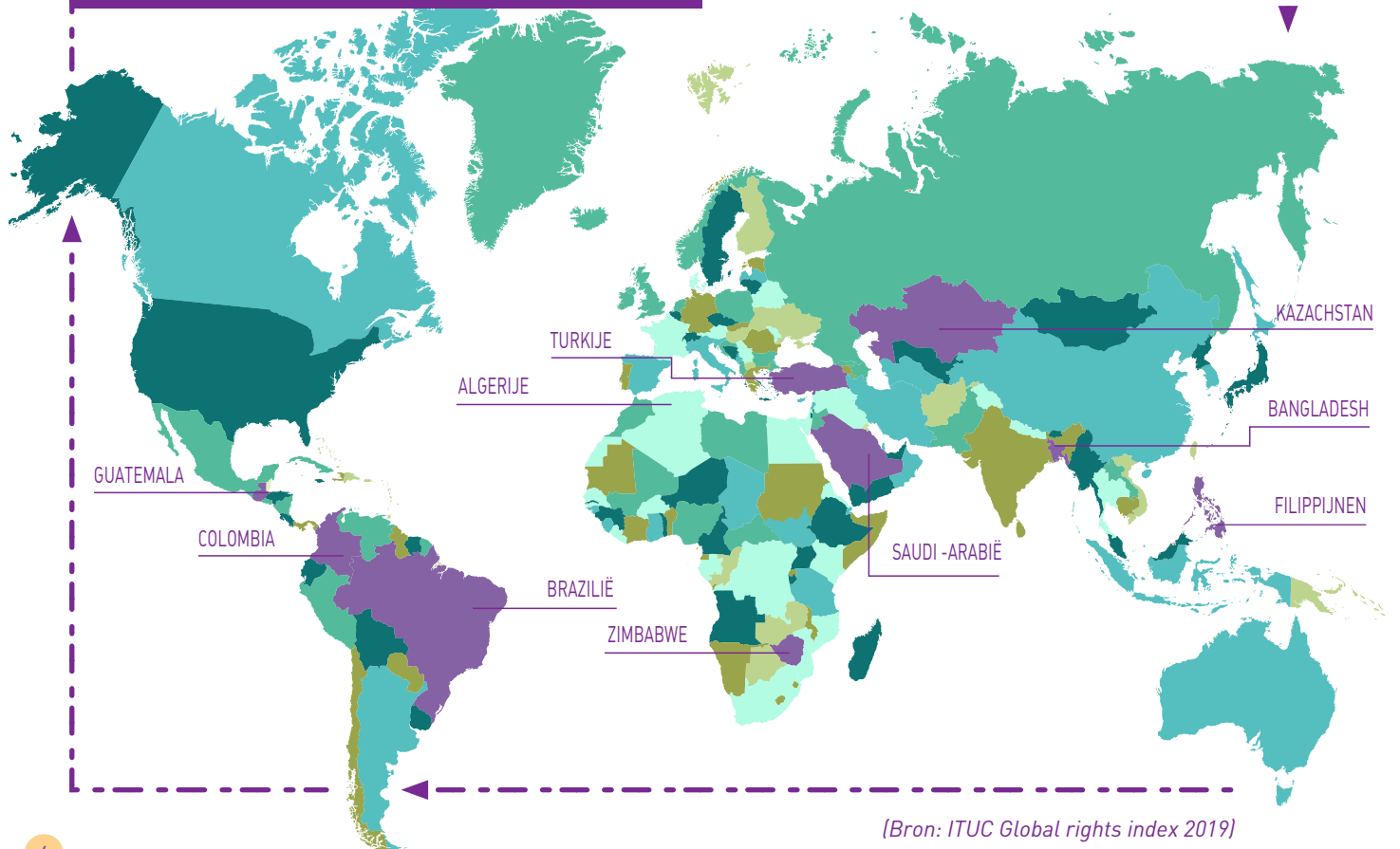
- Wie vindt kleding belangrijk en waarom?
- Waarom koop je nieuwe kleding?
- Wat is belangrijk bij kleding, moet het hip zijn? Lekker zitten? Een bepaald merk hebben?

Wat zijn lagelonenlanden?

Zo'n 60 jaar geleden werd kleding nog gewoon in Nederland gemaakt en verkocht. In Hengelo en Enschede was een goed draaiende textielindustrie. Maar dat werd steeds duurder, waardoor veel bedrijven besloten om hun kleding ergens anders te laten maken. In landen waar de werknemers goedkoper zijn. We noemen deze landen dan ook lagelonenlanden, het zijn landen zoals Bangladesh, Cambodja maar ook Turkije. Er zijn veel lagelonenlanden in de wereld.

Top 10 landen

met de meest slechte arbeidsomstandigheden

(Bron: ITUC Global rights index 2019)

STEL DEZE VRAAG EENS AAN JE KLAS

→ Aan de binnenkant van elke trui of broek zit een labeltje.
Waar is jouw kledingstuk gemaakt?

Hoe maak je kleding eerlijk?

De arbeidsomstandigheden waren vroeger in Nederland ook niet goed. Het was niet altijd veilig, mensen maakten lange dagen en er was sprake van kinderarbeid. In ons land gaat dat nu veel beter. Maar in veel lagelonenlanden zijn de arbeidsomstandigheden nog steeds slecht.

Kleding wordt eerlijker als de arbeidsomstandigheden van de werknemers beter worden:

- Je kunt niet zomaar ontslagen worden
- Niemand bedreigt je als je aan het werk bent
- Er is geen discriminatie, bijvoorbeeld tussen jongens en meisjes
- Kinderen gaan naar school en zijn niet aan het werk
- Je krijgt genoeg betaald om voor je gezin eten, een huis, kleding en medicijnen te kopen
- Je maakt gewone werkdagen en je bent niet verplicht om heel lang over te werken
- Op je werk hoef je niet bang te zijn voor brand of ongelukken
- Als vrouw ben je veilig op het werk en is er geen geweld

Wat is een leefbaar loon?

Je krijgt genoeg betaald als je genoeg kunt kopen voor jezelf en je gezin. Je kunt eten kopen maar je hebt ook genoeg geld voor kleding, onderwijs voor je kinderen en om naar de dokter te gaan. Dit heet: een leefbaar loon.

DE REIS VAN DE SPIJKERBROEK

↑
De broek ligt in
jouw favoriete
winkel

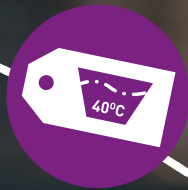
HOE KOMT EEN SPIJKERBROEK IN DE WINKELS TERECHT?

Het duurt best een tijdje voordat de spijkerbroek die jij aan hebt in de winkels ligt! De stof moet worden gemaakt, net als de rits en de knopen die eraan zitten. En daarna moet je broek nog in elkaar worden genaaid natuurlijk. De spijkerbroek heeft al een lange reis achter de rug, van de katoenplantage via de fabriek tot aan de winkel in de stad.

K

↑
De broek gaat op
transport naar de
winkels

↗
De broek wordt gelabeld
en is klaar voor vertrek

↗
De broek krijgt een versleten
look (met verf of stenen in
grote wasmachine)

→
Stof, knopen en ritsjes
worden aan elkaar
genaaid

→
De spijkerstof wordt
op maat gesneden

→
De draden wordt
gekleurd met verf en
geweven tot stof

→
Katoen wordt
verwerkt tot draden

→
Katoen wordt geplukt

PRIJS OPBOUW VAN EEN T-SHIRT

€29

HOEVEEL KOST EEN T-SHIRT?

Stel, een T-shirt kost 29 euro.
Iedereen die heeft meegewerkt
aan het maken van dat t-shirt krijgt
een stukje. Wie krijgt er wat?

€0,18

loon
kledingarbeider

€0,27

overhead kosten

€17,-

winkel

€3,61

kledingmerk

€3,40

kosten
materiaal

€2,19

transportkosten

€1,20

tussenhandel

€1,15

fabriek in India

STEL DEZE VRAAG EENS AAN JE KLAS

→ Wat vinden jullie van deze verdeling?

Bestaat er kleding die 100% eerlijk is?

Nee, helaas nog niet. De reis om een kledingstuk te maken is ingewikkeld en lang. Het is lastig om erachter te komen of alles op een eerlijke manier gemaakt wordt, van de katoenplantage tot aan de fabriek die de ritsjes maakt. Er kan nog veel verbeterd worden.

Wat kun je zelf doen?

Op de website van de Fairwear Foundation staat welke merken goed bezig zijn. De merken in deze lijst controleren de arbeidsomstandigheden in de kledingfabrieken. Steeds meer merken doen hieraan mee.
→ www.fairwear.org/brands
of google op 'fair fashion'

WIST JE DAT ER...

- ... in de kledingfabrieken vooral meisjes en vrouwen werken (75%)?
- ... wereldwijd tussen de 60 en 75 miljoen mensen in de kledingindustrie werken?
- ... steeds minder kinderarbeid voorkomt?
- ... wel 22 verschillende mensen werken aan 1 voetbalshirt?

TIP

VRAAG IN DE WINKEL OF
ZIJ EERLIJKE KLEDING
VERKOPEN(EN WAAROM
DEZE EERLIJKE IS(

**FAIR
WEAR**

WAT WEET JIJ VAN EERLIJKE KLEDING, FAIR WEAR EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN
IN LAGELONENLANDEN? DOE DE QUIZ!

1. Hoeveel van de werknemers in de kledingfabrieken zijn vrouwen?
a) 10%
b) 50%
c) 75%
2. Hoeveel mensen werken er wereldwijd in de kledingindustrie?
a) 2 – 5 miljoen
b) 60 – 75 miljoen
c) Meer dan 100 miljoen
3. Je koopt een shirt van €15. Hoeveel % is voor de kledingmaker en hoeveel voor het merk?
a) 3% voor de maker, 21% voor het merk (dus €0,45 loon)
b) 11% voor de maker, 50% voor het merk (dus €1,25 loon)
c) 20% voor de maker, 39% is voor het merk (dus €3,00 loon)
4. Komt er in kledingfabrieken steeds meer of minder kinderarbeid voor?
a) minder
b) gelijk
c) meer
5. Wat is een "leefbaar" loon?
a) Voldoende loon om voedsel van te kopen
b) Voldoende loon om voor je gezin voedsel, kleding, woning, onderwijs en gezondheidszorg te betalen
c) Voldoende loon om in je eigen levensonderhoud te voorzien
6. Hoeveel mensen werken er gemiddeld aan een voetbalshirt voor het helemaal klaar is in de fabriek?
a) 22
b) 18
c) 11
7. Hoeveel vrouwen hebben te maken met geweld en (seksuele) intimidatie in de fabriek?
a) 10-20%
b) 30-40%
c) 50-60%
8. Voor de basis levensbehoeften is in Cambodja €217 per maand nodig. Hoe hoog is het loon dat de werknemers krijgen?
a) Het minimumloon is €171 per maand
b) Het minimumloon is €217 per maand
c) Het minimumloon is €80 per maand
9. Hoeveel kledingarbeiders kwamen om het leven in Bangladesh bij het instorten van het Rana Plaza fabrieksgebouw in 2013?
a) 89
b) 520
c) 1300
10. Hoeveel Nederlandse bedrijven, vakbonden en maatschappelijke organisaties maakten in 2016 afspraken om de misstanden in de kledingindustrie aan te pakken?
a) 11
b) 79
c) 217

2019 | Deze quiz is ook te spelen via Kahoot!
Met dank aan CNV Internationaal, Fair Wear
Foundation en SchoneKleren.nl.

NOG VRAGEN?

Check dan: www.cnvinternationaal.nl

 facebook.com/cnv.internationaal

 instagram.com/cnvinternationaal

 youtube.com/cnvinternationaal

of stuur een mailtje naar
internationaal@cnv.nl.

